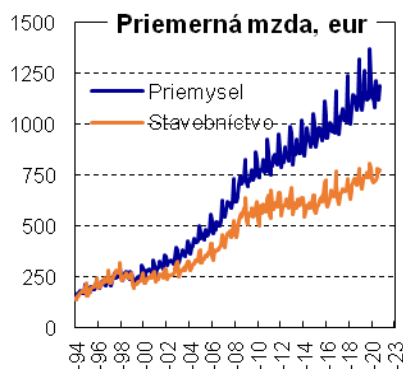
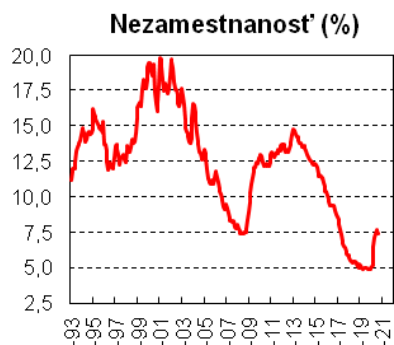
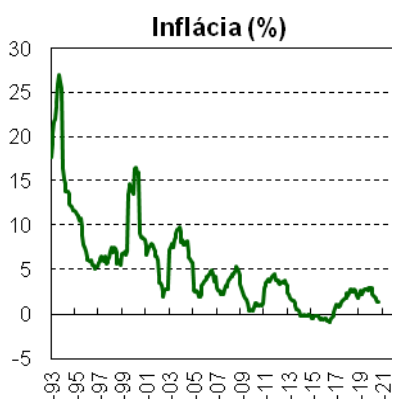
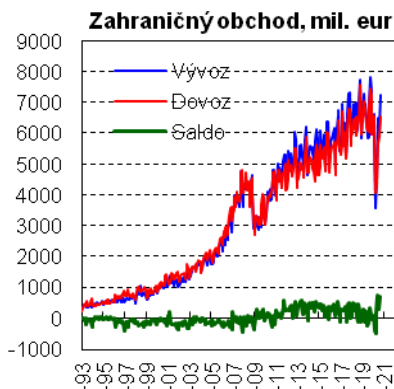

MAKROEKONOMICKÝ A FINANČNÝ VÝVOJ V SEPTEMBRI 2020

Doc. Ing. Vladimír Baláž, PhD., DrSc.
uzávierka: 16.11.2020

Celkový ekonomický vývoj

V septembri ešte pokračovali pozitívne trendy v oživené ekonomiky. Rástli tržby v priemysle, ako aj slovenské exporthy. Zvýšil sa výber daní do štátneho rozpočtu. Medziročná miera inflácie sa nezvyšovala.

Výroba a zahraničný obchod

Priemysel zaznamenal v septembri len veľmi malý prepád tržieb v porovnaní s minulým rokom. Tržby z priemyselnej výroby na medziročnej báze oproti septembru 2019 celkovo klesli o 0,3%. V automobilovom priemysle tržby medziročne stúpili o 4,6%. Vo výrobe spotrebnej elektroniky stúpili tržby o 0,7% výrobe elektrických zariadení o 4,1% %. Klesli tržby vo výrobe gumy a plastov o 0,7% a vo výrobe strojov o 5,9%.

Tržby v stavebníctve zaznamenali v septembri 2020 pokles o 19,7%.

Zahraničný obchod zaznamenal v septembri 2020 ďalšie zlepšenie. Vývoz medziročne stúpil o 3,4% a dovoz klesol o 4,9%. Dosiahol sa vysoké kladné saldo vo výške 710 mil. eur.

V októbri 2020 sa **Index ekonomického sentimentu** oproti septembru 2020 zvýšil o 0,7% (prepočítaný na novú bázu, ktorou je priemer roku 2015). Jeho celková trojmesačná kĺzavá hodnota dosiahla 88,4%. Stúpil index sentimentu v priemysle (+13,0%). Vo všetkých iných oblastiach sa očakávania zhoršili. Klesol index v stavebníctve (-7,0%), v obchode (-5,3%) i v službách (-11,0%). Klesol spotrebiteľskej dôvery (-2,7%).

Cenový vývoj

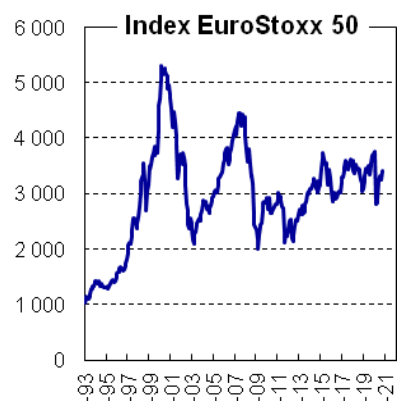
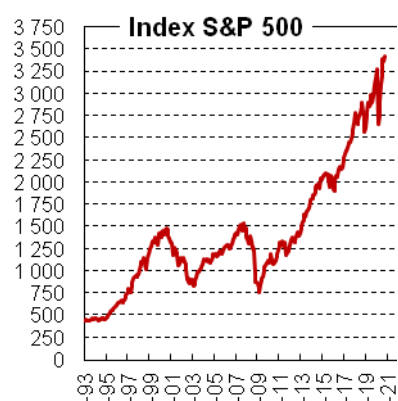
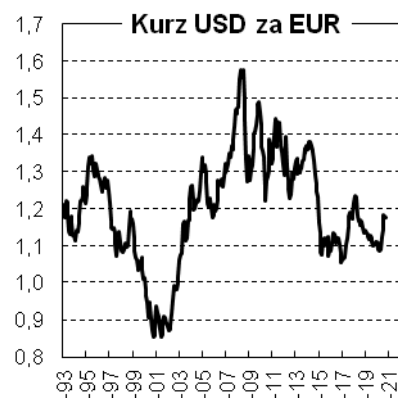
V septembri 2020 medziročný rast spotrebiteľských cien zostal na úrovni 1,4%. Najviac narástli ceny za bývanie a energie (+2,6%), zdravotníctvo (+3,7) a vo vzdelávaní (+2,4%). Nárast cien potravín a nealkoholických nápojov bol veľmi malý (+0,1%), Ceny za dopravu klesli o 6,4%.

Ceny priemyselných výrobkov pre tuzemských výrobcov sa v septembri 2020 oproti minulému roku zvýšili o 0,5% a ceny pre export klesli o 2,1%. Ceny výrobcov pre export klesajú už od apríla. Ceny stavebných prác sa v septembri 2020 medziročne zvýšili o 2,6% a ceny stavebných materiálov klesli o 1,2%.

Nezamestnanosť a tržby v maloobchode

V septembri 2020 sa miera nezamestnanosti oproti predchádzajúcemu mesiacu prekvapujúco znížila o 0,17%. Oproti septembru 2019 narástla o 2,4% a dosiahla úroveň 7,4%. Na úradoch práce sa registrovalo 204 tisíc nezamestnaných. Počty nezamestnaných boli medziročne vyššie o 67 tisíc. Zároveň bolo k dispozícii 77 tisíc voľných pracovných miest. Nadchádzajúca kríza sa prejavila na určitom poklese záujmu o zamestnancov. Výraznejší nárast nezamestnanosti sa dá predpokladať až v septembri.

V septembri 2020 sa na tržbách v maloobchode prejavilo ďalšie zlepšenie. Celkové tržby v porovnaní so septembrom 2019 narástli o 5,8%. Tržby v hypermarketoch však stúpili o 8,6%, kým tržby v malých predajniach klesli o 10,7%.

Verejné financie a finančné trhy

V septembri 2020 pokračoval priaznivý trend vo vývoji verejných financií, no veľkým problém zostáva veľký výpadok príjmov v jarnom období. Schodok v štátnom rozpočte dosiahol 4667 mil. eur (v auguste 2019 bol schodok 1639mil. eur). Daňové príjmy rozpočtu zaostali za plánom. Výber daní sa naplnil na 63,8%, v tom DPH na 68,7% a spotrebné dane na 70,0%. Výber daní z príjmu právnických osôb sa naplnil na 54,4% - tu sa zrejme stále prejavuje vplyv odkladu platenia daní a výpadok tržieb a ziskov.

V septembri 2020 dosiahli úroky na spotrebiteľské vklady a úroky na úvery najnižšie úrovne za posledných 20 rokov.

V novembri 2020 akciové trhy v USA i Eurozóne reagovali prezidentské voľby v USA a oznámenie o vývoji novej vakcíny. Kľúčové akciové index prudko narástli.

Základné makroekonomické ukazovatele Slovenska

Obdobie	2019 ^e	2020 Q1	2020 Q2	2020 Q3	07/2020	08/2020	09/2020	2020 ^f	2021 ^f
Výroba a zahraničný obchod									
HDP (mil. EUR) bežné ceny, kvartálne	94 177	21 485,3	21 200,1	x	x	x	x	85 549	93 427
HDP (% rast v stálych cenách)	2,3	-3,7	-12,1	x	x	x	x	-9,8	7,6
Priemyselná produkcia, medziroč. prírastok %	-0,6	-6,9	-28,1	-1,7	-1,5	-3,2	-0,3	-15,0	12,0
Stavebná produkcia, medziročný prírastok v %	+0,7	-3,6	-14,8	-17,2	-13,5	-18,4	-19,7	-12,0	-5,0
Zahraničný obchod (tovary), mil. EUR :									
• Vývoz	80 630	19 188	14 635	19 496	6 031	6 209	7 256	72 000	78 000
• Dovoz	79 515	19 475	14 182	18 126	5 680	5 899	6 548	71 000	77 000
• saldo	1 116	-287	453	1 369	351	310	708	1 000	1 000
Cenový vývoj									
Medziročná inflácia, %	2,7	2,8	2,0	1,5	1,7	1,4	1,4	1,8	0,3
Zamestnanosť a mzdy									
Priemerné mzdy, EUR ^b , za									
• národné hospodárstvo (kvartálne)	1092	1086	1088	x	x	x	x	1139	1197
• priemysel	1 168	1154	1148	1155	1157	1121	1188	1197	1258
• stavebníctvo	746	718	731	773	782	761	775	770	808
Počet zamestnaných, tis. (kvartálne, VZPS)	2 583,7	2 552,3	2 504,5		x	x	x	2 500	2 450
Miera nezamestnanosti podľa VZPS (kvartálne)	5,8	6,0	6,6	x	x	x	x	8,2	7,4
Evidovaná miera nezamestnanosti v % ^b	5,0	5,1	7,1	7,6	7,7	7,6	7,4	7,4	6,7
• počet evidovaných nezamestnaných ^b	137 438	139 647	194 199	207 266	209 786	208 362	203 649	200000	180000
Verejné financie									
Štátny rozpočet: ^a									
Prijmy v mil. EUR	15 825	3 207	5 894	9 913	7 326	8 720	9 913	15 793	15 400
percento plnenia	102,1	20,3	37,3	62,8	48,4	55,2	62,8	100,0	100
Výdavky v mil. EUR	18 027	4 753	9 803	14 579	11 179	12 707	14 579	18 561	18 752
percento plnenia	102,8	25,6	52,8	78,5	60,2	68,7	78,5	100	100
Saldo v mil. EUR	-2 201	-1 546	-3 910	-4 666	3 853	-3 987	-4 666	-2 768	-2 353
Finančné trhy									
Výmenný kurz USD za EUR ^b	1,1196	1,1023	1,1006	1,1694	1,1464	1,1828	1,1792	1,1000	1,100
Priemerné úrokové miery z úverov, % ^b									
• podniky nad 5 rokov	2,33	2,26	2,26	2,28	2,26	2,28	2,29	2,00	2,200
• spotrebiteľské do 1 roka	12,66	12,37	12,22	12,50	12,51	12,50	12,50	12,00	12,50
• spotrebiteľské nad 5 rokov	6,80	6,38	6,24	6,18	6,21	6,18	6,15	6,50	6,80
Priemerné úrokové miery zo stavu vkladov, %									
• podniky – netermínované vklady	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
• domácnosti – netermínované vklady	0,03	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,02	0,03	0,04
• domácnosti – termínované do 1 roka	0,40	0,48	0,48	0,45	0,46	0,45	0,45	0,40	0,50
Dvojtýždňová repo sadzba ECB v % ^b	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
Index DJ Eurostoxx 50 ^b	3 715	3440	2950	3292	3316	3298	3261	3000	3500
Index S&P 500 ^b	2 913	3070	2973	3322	3208	3392	3366	3000	3000

Zdroje: Štatistický úrad SR, Národná banka Slovenska, Ministerstvo financií. Prognózy sú uvádzané podľa Výboru pre makroekonomické prognózy MFSR. Vysvetlivky: a - ku koncu obdobia; b – priemer za obdobie; e = odhad; f = prognóza, VZPS = výberové zisťovanie pracovných síl = koná sa kvartálne podľa metodiky EÚ. Prognózované a odhadované hodnoty sú vytlačené *kurzívou*.